

Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ՓՈՐՁԱԳԵՏԻ ԿՈՂՄԻՑ 2019 ԹՎԱԿԱՆԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 5-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ 2020 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՐՏԻ 5-Ը ՆԵՐԱՌՅԱԼ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ

Ես՝ Միշա Ստեփանի Խուդավերդյանս, 2019 թվականի մարտի 5-ից մինչև 2020 թվականի մարտի 5-ի ներառյալ ընկած ժամանակահատվածում իրականացրել եմ հետևյալ աշխատանքները.

1. 2019 թվականի նոյեմբերի 18-23-ը Ստրասբուրգում մասնակցել եմ Եվրոպայի խորհրդի «Վերջ երեխայի սեռական առցանց շահագործմանը և բռնությանը» վերտառությամբ ծրագրի (այսուհետ՝ Ծրագիր) ազգային համակարգողների խորհրդի երկրորդ հանդիպմանը և «Օկտոպուս» միջազգային համաժողովին՝ ուղղված համագործակցությանը ընդդեմ կիրքերի անցավորությանը:

Ծրագրի ազգային համակարգողների խորհրդի երկրորդ հանդիպման ժամանակ Ծրագրին մասնակից երկրների կողմից ներկայացվեցին հաշվետու ժամանակահատվածում խնդրո առարկա ոլորտում իրականացված քայլերը և արձանագրված արդյունքները, ինչպես նաև Ծրագրի հետագա ժամանակահատվածի համար նախատեսվող միջոցառումները և թիրախային ցուցանիշները:

Հատկանշական է, որ Ծրագրի ազգային համակարգողների խորհրդի երկրորդ հանդիպման ժամանակ ներկայացրել եմ Հայաստանի Հանրապետության կողմից իրականացված երեխաների սեռական առցանց շահագործման և բռնության դեմ պայքարին ուղղված քայլերը, այդ թվում նշելով, որ 2019 թվականի նոյեմբերի 7-ին ՀՀ կառավարության հավանությանն է արժանացել 2007 թվականի հոկտեմբերի 25-ին Լանգարոտում ստորագրված «Սեռական շահագործումից և սեռական բնույթի բռնություններից երեխաների պաշտպանության մասին» Եվրոպայի խորհրդի կոնվենցիան վավերացնելու մասին» օրենքի նախագծի ՀՀ կառավարության օրենսդրական նախաձեռնությանը, և ՀՀ սահմանադրական դատարանի կողմից դրանում ամրագրված պարտավորությունների համապատասխանությունը Սահմանադրությանն որոշելուց հետո այն կվավերացվի Ազգային ժողովի կողմից:

Համաժողովի ընթացքում անդրադարձ է կատարվել երեխայի սեռական առցանց շահագործման և բռնության դեմ պայքարի հիմնախնդիրներին, այդ թվում՝ երեխայի սեռական առցանց շահագործման և բռնության դեմ պայքարում միջգերատեսչական և քաղաքացիական հասարակության հետ համագործակցության դերին և նշանակությանը, ներպետական և միջազգային

մակարդակում գոհերի պաշտպանության առկա կառուցակարգերին, նրանց նույնականացմանը, երեխայի սեռական առցանց շահագործման և բռնության դեպքերի բացահայտման հիմնախնդիրներին, ինչպես նաև խնդրո առարկա ոլորտում իրազեկվածության ծրագրերի իրականացման դերին և նշանակությանը:

Համաժողովի ավարտին ներկայացվել են Ծրագրի իրականացմանն առնչվող հետագա գործողությունները: Մասնավորապես ներկայացվել է, որ Ծրագիրն ունենալու է շարունակություն «Վերջ երեխայի սեռական առցանց շահագործմանը և բռնությանը +» խորագրով:

2. Հանդիսանալով ՀՀ ԱՆ քրեակատարողական ծառայության կենտրոնական մարմնում գործող տեղաբաշխման հանձնաժողովի անդամ մասնակցել եմ նիստերին և կայացվող որոշումներին: Մասնավորապես, 2019 թվականի ընթացքում ՀՀ ԱՆ քրեակատարողական ծառայության կենտրոնական մարմնում գործող տեղաբաշխման հանձնաժողովն ընդհանուր առմամբ տեղաբաշխել է թվով **735** դատապարտյալի, ինչը նպատակ է հետապնդում ապահովել նաև քրեակատարողական հիմնարկներում դատապարտյալների համաչափ բաշխվածությունը:

3. Երևան քաղաքի Աջափնյակ վարչական շրջանի «Սպանդարյան» կայարանի երկաթգծին հարակից 15 հա հողատարածքը շուրջ 1100 անձի համար նախատեսված նոր քրեակատարողական հիմնարկի կառուցման նպատակով ՀՀ արդարադատության նախարարությանը տրամադրելու նպատակով, շուրջ 5 ամիս բանակցություններ եմ վարել շահագրգիռ մարմինների ներկայացուցիչների հետ, ներկայացրել տեղեկատվություն ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ, և որպես վերջնարդյունք մշակել ու ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ ներկայացրել «Գույքի նվիրատվության մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը:

4. ՀՀ պետական վերահսկողական ծառայության կողմից կազմված «Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության «Նուբարաշեն», «Վարդաշեն» և «Սևան» քրեակատարողական հիմնարկներում իրականացվող շինարարական աշխատանքների մշտադիտարկման ընթացքում արձանագրված արդյունքների վերաբերյալ» վերտառությամբ տեղեկանքով բարձրացված հարցերի շուրջ կազմել և ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ եմ ներկայացրել պատասխան նախագիծ:

5. ՀՀ պետական վերահսկողական ծառայության կողմից ՀՀ արդարադատության նախարարության քրեակատարողական ծառայության անձնակազմի կառավարման, առաջին բաժանմունքի և հաշվապահական

հաշվառման գործունեության ուսումնասիրության արդյունքներով բարձրացված հարցերի շուրջ կազմել և ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ եմ ներկայացրել պատասխան նախագիծ:

6. ՀՀ ԱՆ քրեակատարողական հիմնարկներում գտնվող և հեպատիտ Յ վիրուսով տառապող բոլոր անձանց անհրաժեշտ բժշկական օգնություն ու սպասարկում տրամադրելու հարցում երկարաժամկետ բանակցություններ եմ վարել ՀՀ առողջապահության նախարարության ներկայացուցիչների հետ, ինչի արդյունքում արդեն իսկ ձեռնարկվել են անհրաժեշտ հետազոտություններ:

7. Ներկայացրել եմ ՀՀ արդարադատության նախարարության քրեակատարողական հիմնարկներում և մարմիններում հասարակական վերահսկողություն իրականացնող հասարակական դիտորդական խմբի 2019 թվականի տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ ՀՀ արդարադատության նախարարության մեկնաբանությունները:

8. Մասնակցել եմ, 2019 թվականի նոյեմբերի 1-ին արդեն իսկ մեկնարկած ՀՀ արդարադատության նախարարության և Եվրոպայի խորհրդի կողմից համատեղ իրականացվող «Առողջապահության և մարդու իրավունքների պաշտպանության ամրապնդումը Հայաստանի քրեակատարողական հիմնարկներում» ծրագրի առաջնահերթություն հանդիսացող միջոցառումները թիրախավորման աշխատանքներին:

9. Մշակել եմ ՀՀ կառավարության 2006 թվականի մայիսի 26-ի N 825-Ն որոշումից բխող նախագծերը. 5 նախարարի հրաման՝ 35 հավելվածով՝ շուրջ 300 էջ ծավալով: Հատկանշական է, որ «Կալանավորված անձի կամ դատապարտյալի ամբուլատոր բժշկական քարտի, հիվանդության պատմագրի, հիվանդության պատմագրի (բժշկական քարտի) քաղվածքի, խոշտանգման և վատ վերաբերմունքի այլ ձևերի հետ կապված բժշկական հետազոտությունների իրականացման և դեպքերի արձանագրման ձևերը և դրանց լրացման ուղեցույցները հաստատելու մասին» ՀՀ արդարադատության նախարարի հրամանի նախագիծը ևս ընդգրկված է եղել նշված ցանկում:

10. Կազմել և ՀՀ ՄԻՊ աշխատակազմ եմ ներկայացրել ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի 2019 թվականի տարեկան հաղորդման և զեկույցի կազմման համար ՀՀ արդարադատության նախարարության տիրապետման տակ գտնվող անհրաժեշտ տեղեկատվությունը:

11. Մշակել և շրջանառել եմ Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի և Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության

օրենսգրքի համաձայն կալանավորված անձի ծանր հիվանդության (խանգարումներ, վիճակներ) հետևանքով խափանման միջոցը փոխելու նպատակահարմարության վերաբերյալ և Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության քրեակատարողական հիմնարկներում պահվող դատապարտյալին ծանր հիվանդության (խանգարումներ, վիճակներ) հետևանքով պատժից ազատելու վերաբերյալ եզրակացություն տվող բժշկական հանձնաժողովի, դրան կից աշխատանքային խմբի գործունեության կարգը և վարձատրության չափորոշիչները սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը:

12. Մշակել և ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ եմ ներկայացրել «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի դեկտեմբերի 27-ի N 1691-Ն որոշման մեջ լրացում կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը, որի ընդունման արդյունքում ՀՀ արդարադատության նախարարության քրեակատարողական հիմնարկներում կալանավորված անձանց և դատապարտյալներին բժշկական օգնության և սպասարկման ծառայություններ մատուցող կազմակերպության **աշխատակիցները կընդգրկվեն սոցիալական փաթեթի շահառուների ցանկում՝ այդպիսով բարձրացնելով նրանց տրամադրվող սոցիալական երաշխիքների մակարդակը:**

12. Մշակել և ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ եմ ներկայացրել «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի դեկտեմբերի 4-ի N 1636-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը, որի ընդունման արդյունքում ապահովվել է ՀՀ կառավարության 2003 թվականի դեկտեմբերի 4-ի N 1636-Ն որոշմամբ հաստատված հավելվածի 1-ին և 2-րդ կետերով նախատեսված հանձնաժողովների գործունեության անընդհատությունը:

13. Մշակել, շրջանառել և ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ եմ ներկայացրել «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2001 թվականի հոկտեմբերի 19-ի N 1015 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և «Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 2018 թվականի հունիսի 11-ի թիվ 706-Ա որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի որոշումների նախագծերը, որոնց ընդունման արդյունքում ՀՀ ԱՆ քրեակատարողական ծառայության հաստիքների քանակը կրճատվել է 162 միավորով, իսկ կրճատված բժշկական օգնության և սպասարկման անձնակազմի համար նախատեսված

հաստիքները տրամադրվել են «Քրեակատարողական բժշկության կենտրոն» ՊՈԱԿ-ին:

14. Մասնակցել եմ Հայաստանում կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի պատվիրակության կողմից մշակված «Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության քրեակատարողական հիմնարկներում տեսազանգերի անցկացման մասին» կանոնակարգի մշակման աշխատանքներին:

15. ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ եմ ներկայացրել համալիր վերլուծություն «Աջակցություն դատապարտյալին» հիմնադրամից հացի գնման գործընթացն մեկ անձից գնման ձևով իրականացնելու նպատակահարմարության վերաբերյալ:

16. Ներկայացրել եմ «Սահմանված կարգի խախտմամբ պարտադիր զինվորական ծառայություն չանցած քաղաքացիների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության առաջարկությունները:

17. ՀՀ ոստիկանության հոսպիտալի ՀՀ արդարադատության նախարարությանը տրամադրման նպատակահարմարության պարզման նպատակով տեղում իրականացրել եմ հետազոտություններ և արդյունքները ներկայացրել ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ:

18. Համակարգել և իրականացրել եմ ՀՀ կառավարության 2019 թվականի նոյեմբերի 28-ի «**Հայաստանի Հանրապետության քրեակատարողական և պրոբացիայի ոլորտի 2019-2023 թվականների ռազմավարությունը, դրա իրականացման 2019-2023 թվականների միջոցառումների ծրագիրը, ծրագրի ֆինանսական գնահատականը և ծրագրի կատարումը համակարգող խորհրդի ձևավորման և գործունեության կազմակերպման կարգը հաստատելու մասին**» N 1717-Լ որոշումից բխող 6 միջոցառումների կատարումը և այլն:

Հարկանշական այլ գործողություններ

Հաշվետու ժամանակահատվածում կատարել եմ նաև հետևյալ աշխատանքները.

➤ ՀՀ ԱՆ քրեակատարողական հիմնարկներում և մարմիններում հասարակական վերահսկողություն իրականացնող հասարակական դիտորդների խմբի կողմից ներկայացված հրատապ, ընթացիկ և տարեկան հաշվետվություններին ի պատասխան ներկայացրել եմ ՀՀ ԱՆ պաշտոնական 17 մեկնաբանություններ:

➤ Կազմել են քրեակատարողական և պրոբացիայի ոլորտի առնչությամբ Մարդու իրավունքների պաշտպանի զեկույցների, որոշումների և գրությունների 14 պատասխան նախագիծ:

➤ Պատասխանել են տեղեկատվության տրամադրման հարցման 15 գրությունների և այլն:

**ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ,
ՀՀ ԱՆ ՀԱԿԱԿՈՒՌՈՒՊՑԻՈՆ ԵՎ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄՇԱԿՄԱՆ ԿԱՐԶՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱԳԵՏ՝**

ՄԻՇԱ ԽՈՒՂԱՎԵՐԴՅԱՆ